

Otázka: Tržní ekonomika

Předmět: Ekonomie

Přidal(a): Kristina77

Trh, nabídka a poptávka

V tržním systému jsou ekonomické subjekty ovlivněny zákony trhu a to poptávkou a nabídkou.

Poptávka je množství zboží, které jsou kupující ochotni koupit za určitou cenu.

- Individuální poptávka = nabídka jednoho výrobce určitého statku nebo služby
- Dílčí poptávka = poptávka skupiny po určitém zboží
- Agregátní poptávka = všech po všem

Čím vyšší je cena, tím nižší je poptávka.

Co ovlivňuje poptávku?

- *Cena*

- *hustota obyvatelstva, rozložení obyvatelstva, věk...*
- *výše příjmů*
- *změny v preferencích (módní zboží, zvyky...)*
- *změny cen jiných zboží*

Substituty - zboží, které může nahradit jiné zboží (jablko-hrušky)

Komplementy - zboží, které doplňuje jiné zboží (auto-benzin)

Nabídka je množství zboží, které jsou prodávající ochotni prodat za určitou cenu.

- Individuální nabídka = nabídka jednoho výrobku, statku nebo služby
- Dílčí nabídka = nabídka všech výrobců určitého zboží v určitém regionu
- Agregátní nabídka = nabídka všech výrobců, všech druhů zboží v jednom státě

Čím vyšší je cena, tím vyšší je nabídka.

Co ovlivňuje nabídku?

- *Cena*
- *Náklady výroby a obchodu*
- *Změny vnějších podmínek podnikání*
- *Změny kapitálové výnosnosti*

Typy trhu

Tržní mechanismus

Funkce ceny na trhu:

1. Eliminuje neefektivní výrobu
2. Reguluje množství výrobků na trhu

Předpoklady pro fungování tržní ekonomiky:

1. Volné fungování nabídky, poptávky a tvorba ceny
2. Na trh mají přístup všechny formy vlastnictví
3. Konkurence
4. Dokonalá konkurence - všichni mají stejné podmínky
 - Nedokonalá konkurence - monopol = výsadní postavení na trhu, rozhoduje o tom co se bude vyrábět, za jakou cenu
 - oligopol = malý počet podniků s výsadním postavením
 - monopol. konkurence = na trhu se setkávají velké podniky s výsadním postavením i s malými a drobnými podniky
5. kvalitní systém odměňování podle úspěšnosti práce na trhu
6. správně stanovený daňový systém

Obecné předpoklady fungování tržního mechanismu

1. Existence konkurenčního prostředí - soutěživost
2. Relativní volnost vstupů a výstupů výrobců na trh
3. Volná tvorba cen na základě nabídky a poptávky na trhu
4. Vytváření obecných podmínek pro působení tržních mechanismů ze strany státu.

Selhávání trhu

1. **existence monopolních podniků** - stát hlídá, aby nedošlo k jejich zneužití pomocí různých protimonopolních opatření
2. **existence veřejných statků** - např. školství, zdravotnictví, obrana státu...